

Účetnictví obchodních korporací a konsolidace

Podkapitoly účetní uzávěrka, závěrka, konsolidace

Literatura

1. Účetnictví obchodních korporací a konsolidace, kapitoly Účetní uzávěrka, závěrka a konsolidace. Studijní materiál vložený v ISU
2. Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví, v aktuálním znění
3. Vyhláška 500/2002 Sb. v aktuálním znění
4. České účetní standardy pro podnikatele

Obsah

- Účetní uzávěrka a závěrka – příklady 2 – 5, řešení ve studijních materiálech v ISU
- Účetní uzávěrka a závěrka v různých typech obchodních korporací, příklady 6 – 14, řešení ve studijních materiálech v ISU
- Konsolidovaná účetní závěrka

Konsolidovaná účetní závěrka

- Konsolidovaná účetní závěrka podává informace o finanční situaci a výkonnosti skupiny podniků, jako by se jednalo o jednu účetní jednotku.
- Povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku má účetní jednotka, která je obchodní společností a je ovládající osobou.
 - Účetní jednotka je ovládající osobou, pokud vykonává rozhodující vliv na řízení jiné účetní jednotky.

□ Povinnosti podrobit se sestavení konsolidované účetní závěrky

má účetní jednotka pokud je:

- Konsolidovaná účetní jednotka – ovládaná účetní jednotka – dceřiná společnost
- Účetní jednotka pod společným vlivem – konsolidující účetní jednotka vykonává společný vliv - společná účetní jednotka
- Přidružená účetní jednotka – konsolidující účetní jednotka vykonává podstatný vliv

Konsolidační pravidla

- Konsolidující účetní jednotka stanoví a vyhlásí konsolidační pravidla, podle kterých konsolidované účetní jednotky upraví předkládané údaje pro sestavení konsolidované účetní závěrky:
 - způsoby oceňování majetku a závazků,
 - požadavky na údaje určené pro konsolidaci, které předkládají konsolidované podniky,
 - termíny předkládání údajů.
- Konsolidující účetní jednotka vyhlásí kromě konsolidačních pravidel také vymezení konsolidačního celku, popřípadě dílčího konsolidačního celku ve formě organizačního schématu.

Metody konsolidace

- Plná metoda.
- Ekvivalenční metoda.
- Poměrná metoda.

Plná metoda konsolidace

- Plná metoda konsolidace se používá při konsolidaci účetních jednotek, ve kterých konsolidující účetní jednotka uplatňuje rozhodující vliv.
- Majetek, závazky, náklady a výnosy jsou do konsolidovaných výkazů po úpravách, které se týkají např. vyloučení vzájemných operací nebo sladění účetních metod, zahrnuty v plné výši.

Mateřský podnik M koupil 100% podíl v dceřiném podniku D.

Rozvaha k 31. 12. 20XX v mil. Kč	M	D	Úpravy	Konsolidovaná rozvaha
Aktiva celkem	660	210		
Stálá aktiva	360	120		
Dlouhodobý finanční majetek (pořizovací cena podílu v D)	180			
Oběžná aktiva	120	90		
Pasiva celkem	660	210		
Základní kapitál	350	180		
Výsledek hospodaření	210	0		
Závazky	100	30		

Konsolidační rozdíl

Konsolidační rozdíl je rozdíl mezi pořizovací cenou podílů dceřiné společnosti a jejich oceněním podle podílové účasti mateřské společnosti na výši vlastního kapitálu ke dni akvizice.

Výpočet

Konsolidační rozdíl = Pořizovací cena podílu – (% podílu x VK dceřiné společnosti)

Mateřský podnik M koupil 100% podíl v dceřiném podniku D za 200 mil Kč.

Rozvaha k 31. 12. 20XX v mil. Kč	M	D	Úpravy	Konsolidovaná rozvaha
Aktiva celkem	660	210		
Stálá aktiva	340	120		
Dlouhodobý finanční majetek (pořizovací cena podílu v D)	200			
Goodwill				
Oběžná aktiva	120	90		
Pasiva celkem	660	210		
Základní kapitál	350	180		
Výsledek hospodaření	210	0		
Závazky	100	30		

Menšinové podíly – menšinový vlastní kapitál

- Pasivní rozvahové položky, ve kterých se uvádějí menšinové podíly na vlastním kapitálu ovládaných osob v případě, že mateřský podnik nevlastní 100 % podíl v dceřiném podniku.

Mateřský podnik vlastní 80 % podíl v dceřiné společnosti.

Rozvaha k 31. 12. 20XX v mil. Kč	M	D	Úpravy	Konsolidovaná rozvaha
Aktiva celkem	660	210		
Stálá aktiva	340	120		
Dlouhodobý finanční majetek (pořizovací cena podílu v D)	200			
Goodwill				
Oběžná aktiva	120	90		
Pasiva celkem	660	210		
Základní kapitál	350	180		
Výsledek hospodaření	210	0		
Závazky	100	30		

Příklady

Příklady 15 - 22

Metoda ekvivalence

- Metoda ekvivalence se používá v situaci, kdy konsolidující účetní jednotka uplatňuje v přidružené společnosti podstatný vliv.
- Metoda konsolidace ekvivalencí znamená ocenění účasti konsolidující účetní jednotky na účetní jednotce přidružené ve výši podílu na vlastním kapitálu, po případném přetřídění a úpravách jednotlivých položek účetní závěrky.

Výpočet

Cenné papíry a podíly v ekvivalenci = % podílu x vlastní kapitál přidruženého podniku

Podíl na výsledku hospodaření v ekvivalenci = % podílu x výsledek hospodaření běžného období přidruženého podniku

Mateřský podnik M zakoupil 30 % podíl v přidruženém podniku P za 100 mil Kč.

Rozvaha k 31. 12. 20XX v mil. Kč	M	P	Úpravy	Konsolidovaná rozvaha
Aktiva celkem	560	210		
Stálá aktiva	340	120		
Dlouhodobý finanční majetek (pořizovací cena podílu v P)	100			
Cenné papíry v ekvivalenci				
Goodwill				
Oběžná aktiva	120	90		
Pasiva celkem	560	210		
Základní kapitál	350	145		
Výsledek hospodaření	120	5		
Výsledek hospodaření v ekvivalenci				
Závazky	90	60		

Příklad 23

Metoda poměrné konsolidace

- Metoda poměrné konsolidace se používá, pokud mateřský podnik uplatňuje ve společné účetní jednotce společný vliv, např. dvě účetní jednotky vlastní každá 50 %.
- Metoda poměrné konsolidace zahrnuje položky rozvahy a výkazu zisku a ztráty účetních jednotek pod společným vlivem v poměrné výši, odpovídající podílu konsolidující účetní jednotky na vlastním kapitálu těchto účetních jednotek.

Mateřská společnost M získala 50 % vliv ve společném podniku S za 100 mil Kč.

Rozvaha k 31. 12. 20XX v mil. Kč	M	S	Úpravy	50 % společného podniku	Konsolidovaná rozvaha
Aktiva celkem	560	210			
Stálá aktiva	340	120			
Dlouhodobý finanční majetek (pořizovací cena podílu v S)	100				
Goodwill					
Oběžná aktiva	120	90			
Pasiva celkem	560	210			
Základní kapitál	350	146			
Výsledek hospodaření	120	4			
Závazky	90	60			

□ Příklad 24